

Forslag

til

Lov om en rapsordning.

Fremsat den 20. oktober 1961 af *landbrugsministeren*.

§ 1. Det påhviler virksomheder, der fremstiller margarine, palmin eller de i § 13 i lovbekendtgørelse nr. 229 af 28. juni 1937 om tilvirkning og forhandling af margarine m. m. omhandlede erstatningsmidler for smør, margarine, svinefedt eller talg, i hvert af de to år fra den 1. oktober 1961 til den 30. september 1962 og fra den 1. oktober 1962 til den 30. september 1963 at aftage rapsfrø af dansk avl eller rapsolie fremstillet heraf svarende til 10 pct. af deres fedtstof-forbrug ved tilvirkning af ovennævnte varer. Aftagningspligten skal være opfyldt ved køb af rapsfrø eller bindende leveringskontrakt for rapsolie være afsluttet for året 1961-62 inden den 1. december 1961 og for året 1962-63 inden den 1. oktober 1962. 100 kg tørret og rensat rapsfrø anses ved beregningen af aftagningspligten at svare til 41 kg rå rapsolie eller 38,5 kg raffineret rapsolie.

§ 2. Rapsfrø, der af virksomhederne selv eller af de danske oliefabrikker aftages til opfyldelse af den i § 1 omhandlede forpligtelse, skal betales med 80 øre pr. kg for vinterraps og 70 øre pr. kg for sommerraps. Denne pris gælder ab eller fob forhandlers plads for raps af 98 pct. renhed inkl. knækede frø og højst 9 pct. vandindhold. For hver procent, hvormed rapsfrøets renhed er mindre eller større end 98 pct., gøres et fradrag, henholdsvis ydes et tillæg på 0,8 øre pr. kg for vinterraps og 0,7 øre pr. kg for sommerraps. Tilsvarende fradrag gøres for hver procent, hvormed vandindholdet overstiger 9 pct.

Landbrugsmin. 2. afd. j. nr. L. U. J. 1961, 386-19.

9 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

Stk. 2. Rapsavlere, som leverer rapsfrø, der oparbejdes til rapsolie her i landet til dækning af aftagningspligten, har såvel ret som pligt til at aftage den rapsskrå, der fremkommer ved oparbejdningen, til en pris af 36 kr. pr. 100 kg ab oliefabrik.

§ 3. Udover de i § 2 fastsatte priser skal virksomhederne til en under landbrugsministeren sorterende rapsfond betale en afgift på 42 øre pr. kg af den til deres aftagningspligt svarende mængde rapsfrø.

§ 4. I samme omfang som markedsforholdene måtte medføre, at de til aftagningspligtens opfyldelse fornødne mængder dansk-avlet rapsfrø ikke er til rådighed til de i § 2 anførte priser, fritages virksomhederne for aftagningspligten og skal alene til rapsfonden indbetale den i § 3 omhandlede afgift.

Stk. 2. Virksomheder, der pr. 30. september 1962 eller pr. 30. september 1963 i det forløbne år har aftaget mindre mængder rapsolie eller rapsfrø end svarende til den i § 1 fastsatte aftagningspligt, uden at dette skyldes de i stk. 1 omhandlede forhold, skal, udover den i § 3 omhandlede afgift, til rapsfonden svare en udligningsafgift, som pr. kg af den ikke aftagne mængde rapsfrø udgør forskellen mellem den i § 2 foreskrevne pris for vinterraps og den i december 1961, henholdsvis oktober 1962 konstaterede laveste eksportpris for vinterraps af tilsvarende kvalitet.

§ 5. Af margarine, palmin samt de i § 13 i lovbekendtgørelse nr. 229 af 28. juni 1937

om tilvirkning og forhandling af margarine m. m. omhandlede erstatningsmidler for smør, margarine, svinefedt eller talg, der indføres her til landet, skal der af importøren til rapsfonden svares en afgift på 10 øre pr. kg.

Stk. 2. Ved udførsel af de nævnte varer kan landbrugsministeren af rapsfonden yde eksporttøren en godtgørelse, der helt eller delvis svarer til de efter denne lov betalte afgifter. Tilsvarende refusion kan af landbrugsministeren ydes ved udførsel af varer, hvori disse produkter indgår, samt ved salg af sådanne varer på det danske marked, når afgiften er af betydning i konkurrencen med udenlandske varer af tilsvarende art.

§ 6. De i rapsfonden værende midler fordeles mellem avlere af dansk raps på grundlag af de af dem til forhandler leverede mængder rapsfrø af høst 1961 og 1962.

§ 7. Landbrugsministeren bemyndiges til at træffe de for denne lovs gennemførelse fornødne foranstaltninger, herunder at foreskrive præklusiv indkaldelse af eventuelle krav. Han kan såvel af offentlige myndigheder som af private kræve alle oplysninger, der er fornødne til lovens gennemførelse, samt lade foretage kontrol på virksomhederne, herunder af deres forretningsbøger med bilag. Ministeren kan kræve oplysningerne bekræftet af en statsautoriseret revisor.

Stk. 2. Landbrugsministeren bemyndiges til i fornødent omfang af statskassen at lade foretage a conto udbetalinger af rapsfond. Ministeren træffer afgørelse om anvendelsen af eventuelle beløb, som efter rapsordningens udløb måtte indestå i fonden.

Stk. 3. De i §§ 3, 4 og 5 omhandlede afgifter kan inddrives ved udpantning.

§ 8. Overtrædelse af § 2 straffes med bøde.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der undlader at meddele oplysninger, der er afkrævet ham i henhold til § 7.

Stk. 3. Med bøde eller hæfte straffes den, som for at unddrage sig aftagnings- eller afgiftspligt i henhold til denne lov afgiver urigtige eller vildledende oplysninger overfor det offentlige.

Stk. 4. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 5. Der kan pålægges en virksomheds ejer eller bruger bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes ham som forsætlig eller uagtsom. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelselskaber eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar. For bødeansvar fastsættes ingen forvandlingsstraf.

§ 9. Denne lov, der ikke gælder for Færøerne og Grønland, træder straks i kraft.

Bemærkninger til lovforslaget.

Under forhandlingerne med landbrugets organisationer i foråret 1961 gav regeringen bl. a. tilsagn om at ville tilstræbe, at der blev gennemført en 2-årig frivillig rapsordning i lighed med den frivillige ordning, der havde bestået i 1959 og 1960, og som havde sikret avlerne en vis prisstøtte ved margarinefabrikernes aftagning af rapshøsten.

Ved de derefter stedfundne forhandlinger mellem landbrugets og frøhandelens organisationer og Margarineindustriens fællesudvalg, der repræsenterer 49 af landets 50 margarinefabrikker, blev der opnået enighed om en frivillig ordning, som dog ikke kunne gennemføres, da den ikke blev tiltrådt af den ene fabrik, som står udenfor Margarineindustriens fællesudvalg.

Den tilsigtede prisstøtte for rapsavlerne kan herefter kun gennemføres ad lovgivningens vej, og regeringen har derfor efter stedfundne forhandlinger med og i forståelse med landbrugets organisationer og Margarineindustriens fællesudvalg samt Dansk frøhandlerforening besluttet at fremsætte nærværende lovforslag, der er baseret på de samme principper, som der var opnået enighed om under drøftelsen af en frivillig ordning. Lovforslaget pålægger margarinefabrikkerne og virksomheder, der fremstiller beslægtede produkter, at aftage rapsfrø eller rapsolie hidrørende fra dansk avl svarende til 10 pct. af deres fedtstofforbrug. For frøet skal betales en samlet pris fra forhandler af 122 øre pr. kg for vinterraps og 112 øre pr. kg for vårraps. Den

nævnte aftagningspligt for fabrikkerne anslås at ville omfatte ca. 19 000 tons rapsfrø. Da høsten af rapsfrø i 1961 overstiger denne mængde, og det samme ventes at ville blive tilfældet i 1962, er det — for så vidt muligt at stille rapsavlerne lige — nødvendigt at opdele den pris, som betales af margarinefabrikker m. fl., således at 80 øre pr. kg for vinterraps og 70 øre pr. kg for vårraps udbetales til forhandleren, medens restbeløbet 42 øre indgår som en afgift i en fond, der fordeles mellem samtlige rapsavlere. Rapsfonden skønnes i 1961-62 at ville komme til at råde over ca. 8 mill. kr. til fordeling på den samlede høst, der anslås til henimod 30 000 tons, således at der af fonden vil kunne fordeles ca. 26 øre pr. kg rapsfrø til avlerne.

Lovforslaget foreskriver ikke en leveringspligt svarende til aftagningspligten, og rapsfrøet kan derfor eksporteres eller sælges her i landet til andre formål, f. eks. hvis markedsforholdene betinger en højere pris end de nævnte 80 øre, resp. 70 øre pr. kg. Dette skønnes i det væsentlige at være tilfældet, for så vidt angår høst 1961. Virksomhederne skal i så fald alene betale afgiften på 42 øre pr. kg.

Margarineindustriens fællesudvalg har tiltrådt, at den forhøjelse af bordmargarineprisen, som de foreskrevne priser og afgifter medfører, ikke må overstige 10 øre pr. kg. Denne forhøjelse er mindre end den, som en frivillig ordning ville have givet margarinefabrikkerne adgang til.